

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ГІМНАЗІЇ №32 «УСПІХ»

2022-2023 навчальний рік

1-2 класи

(перший цикл початкової освіти)

Освітня програма для 1-2-х класів гімназії №32 «Успіх» на 2022-2023 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р зі змінами), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020), на основі Типової освітньої програми для учнів 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 р. № 743).

Загальний обсяг навчального навантаження становить:

- для учнів 1-х класів - 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2-х класів – 875 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження окреслено у навчальному плані, складеному на основі Типового навчального плану для 1-2 класів початкової школи з українською мовою навчання (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 р. № 743). Навчальний план (додаток 1) передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту початкової освіти через окремі предмети, містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Відповідно до вимог чинного законодавства початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Поділ класів на групи при вивченні іноземної мови та інформатики буде здійснюватися згідно з чинними нормативними документами (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128).

Ураховуючи освітні запити здобувачів освіти та їхніх батьків, кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, у 1-х класах кількість годин на вивчення іноземної мови (англійської) буде збільшено до 3 годин на тиждень за рахунок варіативної складової. У 2-х класах години варіативної складової буде використано для проведення індивідуальних консультацій та групових занять з української мови (0,5 години на тиждень) та математики (0,5 години на тиждень), які будуть проводитися по 1 годині через тиждень (чисельник/знаменник). Облік індивідуальних занять та групових консультацій буде вестись у класних журналах без оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Навчальний план зорієнтовано на роботу за 5-денним навчальним тижнем. Тривалість уроків: у 1 -х класах – 35 хвилин; у 2-х класах - 40 хвилин. Гранична наповнюваність класу – до 30 дітей, відповідно до вимог чинного законодавства.

Очікувані результати здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової загальної освіти. Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання. Освітня програма ґрунтується на компетентісному підході і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється згідно з чинними методичними рекомендаціями Міністерства освіти і науки України щодо оцінювання результатів навчання учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти. Основними інструментами оцінювання є тестування, усне опитування, діагностичні роботи, спостереження, аналіз портфоліо, самооцінювання, взаємооцінювання. Періодичність, форми, зміст, спосіб та інструменти оцінювання педагогічні працівники закладу освіти визначають самостійно залежно від дидактичної мети. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у разі необхідності може здійснюватися дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна освітня галузь включає в себе рідномовну освіту, яка реалізується через окремий предмет «Українська мова» (предмет інтегрує в собі українську мову та читання) та інтегрований курс «Я досліджую світ»; іноземномовну освіту, яка реалізується через вивчення англійської мови. Розподіл програмового матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ» (мовно-літературна галузь) такий: 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години української мови на тиждень включені до інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (мовно-літературна галузь).

Математична освітня галузь реалізується через окремий предмет «Математика» та інтегрований курс «Я досліджую світ». Розподіл програмового матеріалу між предметом «Математика» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ» (математична галузь) такий: 3 години на тиждень використовується на вивчення математики як окремого предмета, 1 година на тиждень включена до інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (математична галузь).

Природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі реалізуються через інтегрований курс «Я досліджую світ». Орієнтовний розподіл годин між ними в рамках цього інтегрованого предмета: природнича – 1 година, технологічна – 1 година, соціальна і здоров'язбережувальна – 1 година, громадянська та історична – 1 година.

Інформатична освітня галузь (2-гі класи) виокремлюється із програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ» та реалізується через окремий предмет «Інформатика» (1 година на тиждень).

Мистецька освітня галузь реалізується через окремі предмети «Музичне мистецтво» (1 година на тиждень) та «Образотворче мистецтво» (1 година на тиждень).

Фізкультурна освітня галузь реалізується через окремий предмет «Фізична культура», змістове наповнення якого сформовано відповідно до вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічного та кадрового забезпечення закладу.

Зміст, тривалість, взаємозв'язок освітніх галузей та предметів; логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Навчальний матеріал змістових ліній реалізується наскрізно в

кожній темі через взаємоінтеграцію і взаємодоповнення. Загальна кількість годин та розподіл годин між змістовими лініями в межах предметів є орієнтовними та можуть змінюватися протягом навчального року.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку. Крім того передбачено використання інтерактивних форм і методів навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти; сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи та ін., які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно. Форми організації освітнього процесу можуть змінюватись, уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів протягом навчального року за умови виконання вимог Державного стандарту початкової загальної освіти.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню)).

З метою створення умов для проєктної діяльності учнів, здійснення спостережень, досліджень, виконання практико орієнтованих завдань протягом навчального року передбачено проведення навчально-пізнавальної та пошуково-дослідницької практики у тому числі у вигляді навчальних екскурсій. Облік навчальних екскурсій здійснюється в класному журналі без оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, інших обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування закладів освіти (далі – надзвичайні обставини) заклад освіти може організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником. Ураховуючи особливості організації освітнього процесу в умовах воєнного стану, за рішенням педагогічної ради навчання може організовуватися у змішаному форматі, за якого частина учнів класу навчаються очно, інша частина учнів класу - дистанційно (в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в гімназії, отримання об'єктивної інформації про якість освіти (навчально-методичне, кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та

інше ресурсне забезпечення освітнього процесу; результати навчання здобувачів освіти);

- оцінювання стану якості освіти відповідно до вимог Державних стандартів освіти, освітніх програм, інших чинних директивних та нормативних, інструктивно-методичних документів.

Інструменти, заходи та процедури системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- реалізація стратегії розвитку закладу;
- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- забезпечення підвищення кваліфікації та професійного зростання керівних та педагогічних кадрів гімназії;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність гімназії;
- забезпечення академічної доброчесності працівниками гімназії та здобувачами освіти;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти відповідних результатів навчання (внутрішній моніторинг ініціюється та проводиться самим закладом освіти; періодичність його проведення визначається річним планом роботи гімназії, методи збору інформації описані у Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти).